

Til kontrollutvalget i Alstahaug kommune

Sandnessjøen 04.09.2025

Saksbehandler:

Sekretariatsleder

Tobias Langseth

SAK 19/2025: PROSJEKTUTVIKLING EK/FR [HELGELAND KRAFT]

1: Innledning og bakgrunn

Kontrollutvalget foretok gjennom sak 35/2024 [møte 18.12.2024] bestilling av et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til temaet «Barn med særlige behov».

Vedtaketets ordlyd:

«Kontrollutvalget bestiller et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til temaet «Barn med særlige behov». Kontrollutvalget ønsker tilsvarende innretning som prosjektet Revisjon Midt-Norge utførte på oppdrag fra Overhalla kommune. Utvalget ber om at Revisjon Midt-Norge utarbeider forslag til prosjektplan på basis av de signaler som fremkom, som legges frem for kontrollutvalget i egen sak.

Det tas sikte på å starte arbeidet med bestilling av eierskapskontroll knyttet til Helgeland Kraft AS i løpet av høsten 2025. Sekretariatet følger opp dette med henblikk på at flest mulig av eierkommunene deltar i et slikt prosjekt.»

Kontrollutvalgets initiativ er fulgt opp gjennom en dialog med Revisjon Midt-Norge, som har gjennomført eierskapskontroller og/eller forvaltningsrevisjon i kraftkonsern ved flere anledninger.

Lenke til rapporteksempler:

[TrønderEnergi AS for Frøya kommune - Revisjon Midt-Norge](#)

[Ren Røros AS - Revisjon Midt-Norge](#)

[Orkland Energi AS for Orkland kommune - Revisjon Midt-Norge](#)

Revisjon Midt-Norge har utarbeidet et diskusjonsnotat til bruk for kontrollutvalget i forbindelse med vurderingen av innretning m.m. på prosjektet [vedlegg 1]. Sekretariatet utarbeidet som ledd i denne prosessen et notat med innspill til mulige problemstillinger [vedlegg 2].

Kommunene Sømna, Brønnøy, Vega, Vevelstad, Herøy, Alstahaug, Leirfjord og Dønna har kontroll av eierstyringen i/av Helgeland Kraft i sitt vedtatte planverk for valgperioden, men ikke forvaltningsrevisjon av selskapets virksomhet. Det er i all hovedsak delegert til kontrollutvalgene å foreta endringer i planperioden, slik at utvalget selv kan foreta de prioriteringer utvalget finner nødvendig for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Sekretariatet har også innledet en dialog med kontrollutvalgssekretariatet som har ansvar for sekretariatsbistanden til øvrige eierkommuner. Inntrykket er at det kan være interesse blant disse kommunene. Det presiseres for ordens skyld at det enkelte kontrollutvalg i hver kommune rettslig sett står helt fritt når det gjelder å delta i et eventuelt prosjekt knyttet til Helgeland Kraft. Av ressurs hensyn er det imidlertid vanlig at man tilstreber at flest mulig av eierkommunene er delaktige i gjennomføringen, i størst mulig grad med felles tema og problemstillinger.

2: Kontrollutvalgets oppgaver og rolle

Kontrollutvalgets oppgave er i første omgang å se til at det gjennomføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av virksomheten i selskaper som kommunen har eierinteresser i. Jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav c. Likeledes skal det utføres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. Jf. § 23-2 første ledd bokstav d. Se appendiks 1.

3: Kort om selskapet

Helgeland Kraft AS	Eierandel	Revisor	Sekretariat
1812 Sømna	3,2 %	RMN	SE-KON
1813 Brønnøy	9,6 %	RMN	SE-KON
1815 Vega	2,8 %	RMN	SE-KON
1816 Vevelstad	1,2 %	RMN	SE-KON
1818 Herøy (Nordland)	3,8 %	RMN	SE-KON
1820 Alstahaug	10,1 %	RMN	SE-KON
1822 Leirfjord	3,2 %	RMN	SE-KON
1824 Vefsn	18,3 %	RMN	Konsek
1825 Grane	2,5 %	RMN	Konsek
1826 Hattfjelldal	2,5 %	RMN	Konsek
1827 Dønna	4,4 %	RMN	SE-KON
1828 Nesna	4,6 %	RMN	SE-KON
1832 Hemnes	7,0 %	KomRev Nord	Konsek
1833 Rana	26,8 %	Deloitte	Konsek
SUM	100,0 %		

Selskapets er konsernorganisert. For nærmere informasjon om virksomheten henvises det til selskapets hjemmeside [eksempelvis årsrapportene] samt Enhetsregisteret;

[Virksomhetsopplysninger - Brønnøysundregistrene](#)

4: Andre forhold av betydning

Eierkommunene har igangsatt en prosess knyttet til revisjon av eierstrategien. Jf. eksempelvis anbefaling nr. 4 [*Utarbeide en årlig eierskapsmelding eller rapport om selskapene til kommunestyret*] og nr. 5 [*Revidere styringsdokumenter og avtaler jevnlig*] i KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll: [Hefter for folkevalgte - Hjem](#)

For nærmere informasjon om dette, se eksempelvis sak PS 45/25 behandlet av kommunestyret i Herøy kommune 2. september:

[Utvalgsmøte](#)

Opptak av saksbehandlingen finner du her:

[Herøy KommuneTV](#)

5: Oppsummering og avslutning

Innretningen på prosjektet drøftes i møtet. Oppdragsansvarlig revisor vil delta pr. MS Teams. Revisjon Midt-Norge utarbeider en fullstendig prosjektplan på bakgrunn av de synspunkter som fremkommer. Det tas sikte på at denne prosjektplanen, inkludert ressursbehov og timerammer, danner grunnlag for en invitasjon til samtlige eierkommuner om å delta i prosjektet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget ber om at Revisjon Midt-Norge utarbeider fullstendig prosjektplan på basis av de innspill og kommentarer som fremkom i møtet. Prosjektplanen bør inneholde et forslag til hvordan ressursbehovet prinsipielt sett skal fordeles på de eierkommunene som velger å delta, samt arbeidsdelingen mellom de ulike revisjonsenhetene.

Vedlegg –

- 1: Notat av 29.08.2025 utarbeidet av RMN
- 2: Diskusjonsnotat [udatert]

Appendiks 1 – Utdrag fra kommuneloven

§ 23-2. Kontrollutvalgets ansvar og myndighet

Kontrollutvalget skal påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret eller fylkestinget når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne.

Kontrollutvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen. Kommunestyret og fylkestinget kan selv bestemme at denne retten ikke gjelder lukkede møter i kommunestyret og kommunerådet eller fylkestinget og fylkesrådet.

Departementet kan gi forskrift om kontrollutvalgets oppgaver og saksbehandling.

§ 23-3. Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

§ 23-4. Eierskapskontroll

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.